

Voorwoord

Het einde van het jaar nadert met rasse schreden. Voor velen onder ons de gezelligste tijd van het jaar. Familiefeestjes en bijeenkomsten met vrienden, lekker eten en cadeautjes. Maar staat u er al eens bij stil hoeveel afval feesten met zich meebrengt? Bergen inpakpapier en kartonnen dozen, lege wijnflessen, veel te veel etensresten van een heerlijke feestmaaltijd, ...

In deze 10de editie van de Afvalkrant vindt u tips om ook de feestdagen op een afvalvriendelijke manier door te brengen. En als u tussen het feestgedruis door nog een klusje opknapt, sta dan ook even stil bij de producten die u hierbij gebruikt. Wij geven u in deze Afvalkrant meer informatie over lijmen.

Alvast afvalarme en prettige feestdagen gewenst.

Luc Vuylsteke de Laps
voorzitter

FSC-hout, een woordje uitleg

Wereldwijd zijn bossen bedreigd. Houtwinning is hier een belangrijke oorzaak van. Toch moeten we niet afzien van het gebruik van hout. Integendeel, hout is een ecologisch en hernieuwbaar materiaal op voorwaarde dat het afkomstig is uit verantwoord beheerde bossen.

Verantwoord bosbeheer door FSC

FSC staat voor Forest Stewardship Council. Het is een internationale organisatie die verantwoord bosbeheer stimuleert volgens een aantal strikte principes en criteria. Ze zorgt eveneens voor het merken van het hout dat uit deze bossen afkomstig is. FSC is dus ook een keurmerk.

FSC-hout

FSC-hout is hout dat afkomstig is uit goed beheerde bossen. Verantwoord bosbeheer voldoet aan drie voorwaarden:

1. het houdt rekening met het milieu;
2. het respecteert sociale aspecten (zoals rechten van lokale gemeenschappen en bosarbeiders);
3. het is economisch haalbaar.

Hoe herkent u FSC-hout?

Bij aankoop van FSC-hout staat op de factuur vermeld dat het om FSC-gelabeld hout gaat. U kan ook een attest van het FSC-hout opvragen bij de leverancier.

De meest eenvoudige manier om FSC-hout te herkennen, is het FSC-logo op het product. Het aanbrengen van het logo op het product is echter niet verplicht. Bij half-afgewerkte producten (bv. verzaagd hout) is het immers technisch moeilijk om een label aan te brengen.

Wat kan u doen?

Kies voor FSC-hout, beroepshalve of privé. Geef de voorkeur aan hout boven vervangmaterialen zoals plastic of aluminium, aangezien voor heel wat toepassingen hout het ecologisch materiaal bij uitstek blijft.

Meer informatie vindt u op www.fsc.org of op www.wwf.be/fsc.

Samen goed sorteren, beter recycleren

Iedereen kan meehelpen de afvalberg te verkleinen. In de eerste plaats door minder afval te produceren. Toch kunnen we niet alle afval vermijden. Door afval te sorteren, kunnen we een belangrijk deel recycleren. Zo besparen we niet alleen op grondstoffen en energie, maar verkleinen we ook aanzienlijk de hoeveelheid afval die nog definitief verwijderd moet worden (storten, verbranden).

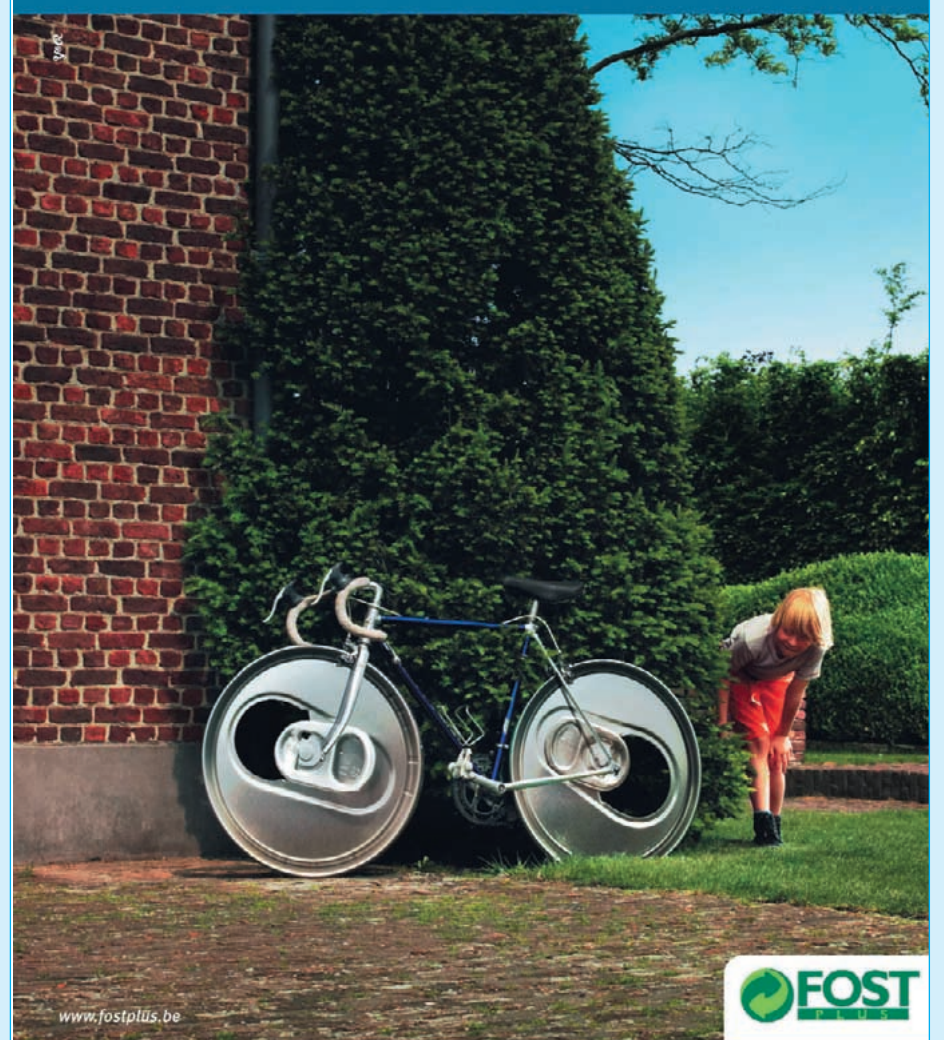
Om een kwalitatieve recyclage mogelijk te maken, is correct sorteren heel belangrijk. Fout gesorteerde zaken bemoeilijken het recyclageproces en brengen een meerkost met zich mee.

Vooraf PMD-zakken bevatten soms te veel ongewenst afval. Dit 'residu' verhoogt de kosten van het inzamelen en sorteren. Indien de inhoud van uw PMD-zak niet beantwoordt aan de sorteeregels, zullen de ophalers uw zak weigeren.

Zij laten de zak staan en kleven een rode, openvouwbare sticker op de geweigerde zak. Deze sticker vermeldt nog eens bondig de sorteeregels. Zo kan u onmiddellijk controleren waarom ze uw zak weigerden en uw vergissing corrigeren.

In elk geval dient u de geweigerde zak terug binnen te nemen. U mag dan het losse gedeelte van de sticker afscheuren en bij een eerstvolgende ophaling dezelfde zak, deze keer met de correcte inhoud, opnieuw aanbieden.

670 GERECYCLEERDE BLIKJES = 1 FIETS

SAMEN → GOED SORTEREN → BETER RECYCLEREN

Correct sorteren van GFT+ is kinderspel!

Het groente-, fruit- en tuinafval en niet-recycleerbaar papier maakt een aanzienlijk deel uit van ons afval. Dit afval wordt omgezet tot compost in de DRANCO-composteringsinstallatie van IGEAN milieu & veiligheid te Brecht.

Om compost van een goede kwaliteit te verkrijgen, moet het aangeboden GFT+ zuiver zijn.

Wij zetten nog eens op een rijtje wat wel en wat niet bij het GFT+-afval hoort.

Wat wel ?

- loof, schillen en resten van groenten, fruit en aardappelen
- kamerplanten en klein tuinafval zoals gras, bladeren, stro
- papieren koffiefilters en koffiedik, theezakjes en theebladeren
- luiers
- krantje met schillen en etensresten
- kartonnen en papieren verpakkingen van etenswaren, slagerspapier
- keukenrol, servetten

Wat niet ?

- grof, ongesnipperd snoeihout, groot tuinafval (takken, riet, ...)
- timmerhout
- beenderen
- aarde, zand en stenen
- vet en olie
- assen (van de open haard, koolresten barbecue, asbakinhoud)
- mosselschelpen
- kattenbakkorrels
- dierlijk slachtafval
- stofzuigerzakken
- plastic zakjes

Verwerking van GFT+

In opdracht van IGEAN werd begin jaren '90 een DRANCO-installatie gebouwd voor het composteren van GFT+. DRANCO staat voor 'droge anaërobe compostering'. Omwille van het grote succes en de uitbreiding van het aantal gemeenten dat GFT+ inzamelden, was de capaciteit van deze installatie na enkele jaren ontoereikend. Daarom werd beslist om een tweede, grotere installatie te bouwen. De DRANCO 2-installatie werd in 2000 in gebruik genomen zodat er nu 45 à 65.000 ton GFT+ per jaar verwerkt kan worden.

Ook de stad Antwerpen doet mee

De stad Antwerpen heeft beslist om de inzameling van GFT uit te breiden met babyluiers. Deze luiers mogen voortaan bij in de groene zak of container. Dit betekent dat de restafvalzak van ouders met kleine kinderen heel wat minder vlug gevuld zal zijn. En nog belangrijker: het grootste deel van dit luierafval kan gecomposteerd worden.

2. BIOGAS

Het organisch materiaal wordt in een gesloten vergistingstoren gepompt waar de bacteriën en micro-organismen het afval omzetten in biogas en compost.

ELEKTRICITEIT

Het biogas wordt na verbranding in biogasmotoren omgezet in elektriciteit. De energie die niet bestemd is voor het eigen gebruik, wordt geleverd aan het net. Hierdoor worden ca. 1.200 gezinnen per jaar voorzien van deze groene energie.

1. GFT+-AFVAL

Het GFT+-afval wordt eerst voorbehandeld om de niet-composteerbare fractie te verwijderen.

verontreinigingen

3. VERGIST MATERIAAL

De compost wordt ontwaterd en afgezeefd en ondergaat tenslotte nog een narijping.

persen

waterzuivering

zeven

aërobe nacompostering

COMPOST

Groente-, fruit- en tuinafval thuis verwerken

U kan er echter ook voor kiezen om het GFT-afval zelf te verwerken. Voor een grote tuin zijn een composthoop en/of enkele compostbakken best geschikt. Kleine hoeveelheden keuken- en tuinafval kan u optimaal thuis composteren in een compostvat. Voor het composteren van keukenafval binnenshuis kan een wormenbak gebruikt worden.

Compost

Compost is een natuurlijke bodemverbeteraar en de ideale natuurvoeding voor uw tuin. Compost voorziet de planten immers geleidelijk van de nodige voedingsstoffen. De kwaliteit van de compost uit de DRANCO-installaties voldoet aan de kwaliteitseisen van de Vlaamse Compostorganisatie (VLACO) en kreeg het Vlaco-label.

Meer informatie

Neem contact op met IGEAN milieu & veiligheid (tel. 03-350 08 14), kijk op de website van VLACO (www.vlaco.be) of informeer bij de compostmeesters in uw buurt.

FEESTEN KAN OOK AFVALARM

Tips voor de feesttafel

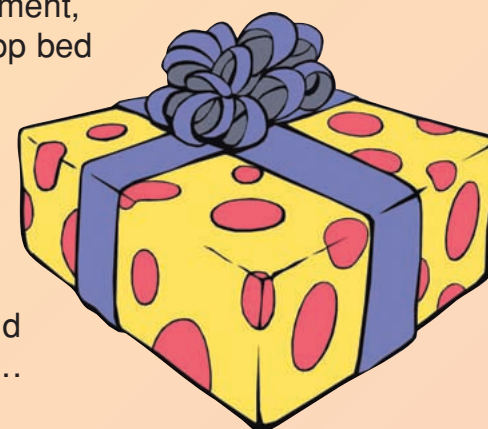
- ❖ Tafellinnen en stoffen servetten geven zoveel meer sfeer en charme dan de papieren soortgenoten. Maak van het koffiemoment geen afvalmoment: gebruik melk in hervulbare flesjes en onverpakte suiker en koekjes.
- ❖ Indien u schotels of bereide maaltijden afhaalt bij de traiteur, vraag dan of u de schotels en schalen achteraf kan terugbrengen. Of beter nog, gebruik duurzame schotels en schalen.
- ❖ Maak het boodschappenlijstje met de nodige aandacht. Kijk in de winkel uit naar grootverpakkingen voor producten die u in grotere hoeveelheden nodig hebt.
- ❖ Koop frisdrank en water in retourflessen met statiegeld.
- ❖ Ook wijn kan u veelal vinden in glazen flessen met statiegeld.

Tips voor afvalvriendelijke cadeautjes

- ❖ Soms is het geschenkpapier zo mooi dat het zonde is om het weg te gooien. Maak de verpakking zorgvuldig los zodat u ze nog eens kan gebruiken.
- ❖ Wat dacht u van een eco-verpakking? Verpak het cadeautje in krantenpapier en wikkel er een stevig stuk touw rond.

- ❖ Laat de kinderen zelf cadeauverpakking maken, zoals een mooi beschilderde schoendoos.
- ❖ Hebt u er al eens aan gedacht om een zakdoek, een sjaal of een handdoek als verpakking te nemen? Origineel en het komt altijd van pas!
- ❖ Is een verpakking rond het geschenk steeds nodig? Waarom er niet alleen een kaartje aanhangen met uw welgemeende wensen erop?
- ❖ In een kringloopwinkel vindt u altijd wel iets leuk. Huisraad, meubeltjes, speelgoed, kleine snuisterijen, brocante, ...
- ❖ Sommige cadeaus zijn echt afvalarm. Denk maar aan een tijdschriftenabonnement, een daguitstap, ontbijt op bed of filmtickets.
- ❖ Tenslotte kan u ook iets heel persoonlijk geven: een handje toesteken bij het behangen of elke maand een avond babysitten, ...

Het belangrijkste is natuurlijk dat u het cadeautje van harte schenkt.

MILIEUVRIENDELIJK LIJMEN

De vaas, die u van tante Simonne erfde, glipte bij het afstoffen uit uw handen, de zitting van uw stoel komt los of uw jongste spruit moet voor school een collage maken. Iedereen heeft vroeg of laat wel eens lijm nodig. Uw stoel lapt u echter niet op met behanglijm en u gebruikt evenmin secondenlijm voor die collage.

Vaak gebruikt u diverse lijmen waarbij de ene al wat meer gezondheidsrisico's en milieubezwaren oplevert dan de andere, zowel tijdens de productie, bij het gebruik, als in de afvalfase. Bij industriële toepassingen worden daarom soms strenge veiligheidsmaatregelen in acht genomen. Veel doe-het-zelvers zijn zich niet bewust van de gevaren die aan lijmen verbonden zijn. De risico's beperken zich niet enkel tot de gebruiker, maar ook huisgenoten en de omgeving kunnen nadelige gevolgen ondervinden.

Bij de keuze van de juiste lijm let u best ook op de samenstelling van de lijm. Heel wat lijmen bevatten immers oplosmiddelen die schadelijk zijn voor uw gezondheid en ons leefmilieu. De meeste oplosmiddelen zijn ook nog eens licht ontvlambaar. Dus let op bij het gebruik. U herkent de lijmen met schadelijke of ontvlambare oplosmiddelen aan de aanwezigheid van het oranje gevaarsteken met een zwart kruis en/of een zwarte vlam. Kies waar mogelijk voor lijmen zonder deze gevaarstekens.

Volgende tips helpen u alvast een eindje op weg om milieuvriendelijk te lijmen:

- Kies bij alles- of universeellijm de varianten op waterbasis die vrijwel dezelfde plakprestaties vertonen als die met meer schadelijke organische oplosmiddelen.
- Voor licht houtwerk volstaat gewone, niet giftige, witte of gele houtlijm in waterige oplossing. Om eventuele schadelijke bewaarmiddelen te vermijden, kunnen poedervormige lijmen gebruikt worden.
- Voor het zware werk of voor buitenshuis zijn vanuit gezondheids- en milieu-oogpunt oplosmiddelvrije smeltlijmen (met pistool) te verkiezen boven de meer schadelijke twee-componentenlijmen op basis van formaldehydharzen.
- Het hoofdbestanddeel van behanglijmen is meestal stijfsel, cellulose of hars. We kennen ze als poeder dat in water wordt opgelost. Let erop dat het poeder niet teveel opstuift bij de bereiding. Er bestaat ook kant-en-klare behanglijm, maar die vergt overdadig veel verpakking en kan enkel bewaard worden met behulp van veelal schadelijke conserveringsstoffen.
- Lege verpakkingen of ongebruikte resten van lijm sorteert u bij het Klein Gevaarlijk Afval (KGA).

